

OHRA Aansprakelijkheidsverzekering voor Particulieren

Voorwaarden AVP2104

Deze voorwaarden beschrijven uw verzekering. Deze verzekering vangt financiële tegenvallers op als *u* als particulier aansprakelijk bent voor *schade aan personen* of voor *schade aan zaken*. Deze verzekering vergoedt de *schade* dan volgens bepaalde regels. *U* kunt de verzekering afsluiten voor uzelf met of zonder kind(eren) of samen met uw partner met of zonder kind(eren). In het hoofdstuk 'Wat dekt uw aansprakelijkheidsverzekering?' leest *u* wie dan verzekerd zijn. Ook kunt *u* kiezen tot welk bedrag *u* per *gebeurtenis* verzekerd wilt zijn. Jaagt *u*? Dan kunt *u* uw aansprakelijkheid meeverzekeren voor *schade* die is veroorzaakt door bezit of gebruik van vuurwapens tijdens de jacht. Op uw polisblad staat hoe *u* bent verzekerd.

Heeft *u* vragen over uw verzekering of wilt *u* een verandering doorgeven?

Dan kunt *u* contact met ons opnemen op de volgende manieren:

- Via MijnOHRA. MijnOHRA is uw persoonlijke internetpagina. Hier regelt *u* alles voor uw verzekeringen en kunt *u* eenvoudig uw gegevens bekijken en wijzigen.
- Per e-mail via www.ohra.nl/klantenservice. Hiervoor stelt *u* uw vraag onder 'Contact' en kiest *u* vervolgens voor 'Via e-mail'.

Belangrijk om vooraf te weten

In deze voorwaarden zijn woorden schuin gedrukt. Deze woorden hebben een speciale betekenis. De uitleg daarvan vindt *u* in de begrippenlijst achterin deze voorwaarden.

Welke veranderingen moet *u* altijd doorgeven?

U verhuist in Nederland

Wij passen dan uw adres aan.

U verhuist naar het buitenland

U bent dan niet meer verzekerd vanaf de dag dat *u* niet meer in *Nederland* woont.

Uw gezinssamenstelling verandert

Als uw gezinssamenstelling verandert, bent *u* niet verplicht om dat door te geven. Maar dit kan wel belangrijk zijn voor de dekking. Bent *u* bijvoorbeeld als alleenstaande zonder kind(eren) verzekerd en gaat *u* samenwonen? Dan wilt *u* misschien uw partner ook meeverzekeren. Geef deze wijziging dan door, anders is uw partner niet verzekerd.

Wat moet *u* doen bij *schade*?

Probeer de *schade* zo veel mogelijk te beperken. Geef de *schade* vervolgens zo snel mogelijk door. Dat kan op een van deze manieren:

- Via uw persoonlijke MijnOHRA account.
- Meld de *schade* online via www.ohra.nl.
- Vul een schadeformulier in en stuur dat naar OHRA Schadeverzekeringen, Postbus 40000, 6803 GA Arnhem.
- Bel ons via telefoonnummer 026 400 40 40.

Is er sprake van een strafbaar feit, zoals *diefstal*, *verduistering*, *joyriding*, *joyvaren*, inbraak of vandalisme? Doe dan meteen aangifte bij de plaatselijke politie.

Wat staat er in deze voorwaarden?	
Welke veranderingen moet <i>u</i> altijd doorgeven?	1
Wat moet <i>u</i> doen bij schade?	1
Wat dekt uw aansprakelijkheidsverzekering?	3
▪ Wie is verzekerd?	3
▪ Alleenstaande zonder kind(eren)	3
▪ Alleenstaande met kind(eren)	3
▪ Gezin zonder kind(eren)	4
▪ Gezin/samenwonend	4
▪ Gezin met kind(eren)	4
▪ Voor welk bedrag bent <i>u</i> verzekerd?	4
▪ Waar bent <i>u</i> verzekerd?	4
Wat dekt uw aansprakelijkheidsverzekering in bijzondere situaties?	4
▪ Aansprakelijkheid van verzekerden onderling	5
▪ <i>Schade aan zaken</i> die <i>u</i> onder zich heeft	5
▪ Werk	5
▪ Vriendendienst, sport en spel, logeren en oppassen	6
▪ Motorrijtuigen, vaartuigen en luchtvaartuigen	6
▪ <i>Schade</i> aan of door een onroerende zaak die <i>u</i> bezit of bewoont	9
▪ Jagen	9
Wat dekt uw aansprakelijkheidsverzekering nooit?	10
Wat gebeurt er bij <i>schade</i> en wat keren <i>wij</i> uit?	11
▪ Stap 1. Wat doen <i>wij</i> als iemand <i>u</i> aansprakelijk stelt?	11
▪ Stap 2. Hoe beoordelen <i>wij</i> of de <i>schade</i> verzekerd is?	11
▪ Stap 3. Hoe bepalen <i>wij</i> de omvang van de <i>schade</i> ?	11
▪ Stap 4. Hoe berekenen <i>wij</i> welk bedrag de benadeelde krijgt uitgekeerd?	11
▪ Stap 5. Welke andere kosten vergoeden <i>wij</i> nog meer als de <i>schade</i> gedekt is?	11
Welke verplichtingen heeft <i>u</i> als <i>u</i> aansprakelijk bent voor <i>schade</i>?	12
Wanneer begint en stopt uw verzekering?	13
▪ Contractperiode	13
▪ Bedenkperiode	13
▪ Wanneer mag <i>u</i> de verzekering stoppen?	13
▪ Wanneer mogen <i>wij</i> de verzekering stoppen?	13
Welke andere afspraken zijn er?	14
▪ Wat als ook andere verzekeringen, wetten of voorzieningen dekking bieden?	14
▪ Hoe gaan <i>wij</i> om met terrorismeschade en (inter)nationale wet- en regelgeving?	14
▪ Wanneer kunnen <i>wij</i> de <i>premie</i> of de voorwaarden aanpassen?	14
▪ Wanneer verjaren of vervallen uw rechten uit de verzekering?	15
▪ Wat gebeurt er als <i>u</i> de <i>premie</i> niet betaalt?	15
▪ Wat moet <i>u</i> doen als <i>u</i> een klacht heeft?	16
▪ Wat doen <i>wij</i> met uw gegevens?	16
▪ Wat doen <i>wij</i> bij fraude?	17
▪ Waarom is het belangrijk dat <i>u</i> juiste informatie aan ons verstrekt?	17
Begrippenlijst	18
Clausuleblad Terrorismedekking	20

Wat dekt uw aansprakelijkheidsverzekering?

U bent verzekerd als *u* als particulier volgens de wet aansprakelijk bent voor *schade* die plotseling en onvoorzien is veroorzaakt of ontstaan door een *gebeurtenis*:

- die zich voordoet tijdens de looptijd van deze verzekering; en
- die *u* niet kon voorzien toen *u* deze verzekering afsloot of wijzigde. Heeft *u* deze verzekering op een later tijdstip uitgebreid? Dan geldt het tijdstip van die uitgebreidere verzekering als het moment waarop *u* de verzekering afsloot.

Heeft een *gebeurtenis* zich al voorgedaan? Dan moet het voor *u* onzeker zijn of er daardoor *schade* voor een benadeelde ontstaat. Of normaal gesproken nog zou ontstaan.

Wij beoordelen of *u* volgens de wet aansprakelijk bent voor de *schade*. *U* bent aansprakelijk als *u* volgens de wet een onrechtmatige daad heeft gepleegd. Dit betekent dat *u* in strijd met het recht iets heeft gedaan of nagelaten dat *u* kan worden toegerekend. Ook moet er een verband zijn tussen uw onrechtmatige daad en de *schade* die is ontstaan. Vinden *wij* dat *u* niet of niet volledig aansprakelijk bent? Dan voeren *wij* voor *u* verweer en staan *wij* *u* bij als de benadeelde een procedure tegen *u* start.

Aansprakelijkheid kan ontstaan door uw schuld. Maar ook als *u* geen schuld heeft, kunt *u* volgens de wet aansprakelijk zijn. Als bijvoorbeeld jonge kinderen *schade* veroorzaken, dan wordt deze *schade* toegerekend aan de ouder(s). *Schade* door huisdieren wordt toegerekend aan de bezitter van het huisdier. En *schade* door een woning wordt toegerekend aan de bezitter van de woning.

Let op!

Als *u* volgens de wet niet aansprakelijk bent, dan heeft de benadeelde geen recht op schadevergoeding. Ook al voelt *u* zich moreel wel verplicht de *schade* te vergoeden. In sommige bijzondere situaties biedt deze verzekering dan toch dekking. Die situaties leest *u* in het hoofdstuk 'Wat dekt uw aansprakelijkheidsverzekering in bijzondere situaties?'

Wie is verzekerd?

Op uw polisblad kunt *u* zien voor wie *u* de verzekering heeft afgesloten. Alleen als *u* in *Nederland* woont, bent *u* verzekerd. Dit betekent dat uw vaste woon- of verblijfadres in *Nederland* is en dat *u* ingeschreven bent in het Nederlandse bevolkingsregister.

Alleenstaande zonder kind(eren)

Bij de verzekering voor een alleenstaande zonder kind(eren) zijn verzekerd:

1. uzelf, als de persoon die de verzekering heeft afgesloten;
2. logés, als hun aansprakelijkheid niet is verzekerd door een andere verzekering;
3. huispersoneel, als hun aansprakelijkheid te maken heeft met werkzaamheden die zij voor *u* uitvoeren.

Alleenstaande met kind(eren)

Bij de verzekering voor een alleenstaande met kind(eren) zijn verzekerd:

1. uzelf, als de persoon die de verzekering heeft afgesloten;
2. uw minderjarige kinderen;
3. uw meerderjarige ongehuwde kinderen, die bij *u* inwonen of voor studie ergens anders wonen;
4. logés, als hun aansprakelijkheid niet is verzekerd door een andere verzekering;
5. huispersoneel, als hun aansprakelijkheid te maken heeft met werkzaamheden die zij voor *u* uitvoeren.

Gezin zonder kind(eren)

Bij de verzekering voor een gezin zonder kind(eren) zijn verzekerd:

1. uzelf, als de persoon die de verzekering heeft afgesloten;
2. uw echtgenoot, echtgenote of (geregistreeerde) partner;
3. de personen met wie *u* in gezinsverband samenwoont (maar geen kinderen van verzekerden), en:
 4. hun logés, als hun aansprakelijkheid niet is verzekerd door een andere verzekering;
 5. hun ouders, schoonouders, grootouders en schoongrootouders, die bij hen inwonen;
 6. hun huispersoneel, als hun aansprakelijkheid te maken heeft met werkzaamheden die zij voor *u* uitvoeren.

Gezin/samenwonend Gezin met kind(eren)

Bij de verzekering voor een gezin/samenwonend of gezin met kind(eren) zijn verzekerd:

1. uzelf, als de persoon die de verzekering heeft afgesloten;
2. uw echtgenoot, echtgenote of (geregistreeerde) partner;
3. de personen met wie *u* in gezinsverband samenwoont; en:
 4. hun minderjarige kinderen;
 5. hun meerderjarige ongehuwde kinderen, die bij hen inwonen of voor studie ergens anders wonen;
 6. hun logés, als hun aansprakelijkheid niet is verzekerd door een andere verzekering;
 7. hun ouders, schoonouders, grootouders en schoongrootouders, die bij hen inwonen;
 8. hun huispersoneel, als hun aansprakelijkheid te maken heeft met werkzaamheden die zij voor *u* uitvoeren.

Voor welk bedrag bent *u* verzekerd?

U bent verzekerd tot het bedrag dat op het polisblad staat. Dit bedrag geldt per *gebeurtenis* voor alle verzekerden samen.

Let op!

In het hoofdstuk 'Wat dekt uw aansprakelijkheidsverzekering in bijzondere situaties?' geldt voor een aantal bijzondere situaties een lager verzekerd bedrag.

Waar bent *u* verzekerd?

U bent over de hele wereld verzekerd.

Wat dekt uw aansprakelijkheidsverzekering in bijzondere situaties?

In dit hoofdstuk leest *u* hoe *u* verzekerd bent in een aantal bijzondere situaties. Daarmee wijken *wij* af van het hoofdstuk 'Wat dekt uw aansprakelijkheidsverzekering?'. Dit kan betekenen dat:

- *u* ook verzekerd bent terwijl *u* volgens de wet niet aansprakelijk bent;
- *u* ook verzekerd bent terwijl *u* niet als particulier aansprakelijk bent;
- er extra voorwaarden gelden voor die bijzondere situatie;
- *wij* bepaalde *schade* niet vergoeden;
- er een lager verzekerd bedrag per *gebeurtenis* geldt.

Aansprakelijkheid van verzekerden onderling

Bent *u* aansprakelijk voor *schade* die *u* heeft veroorzaakt aan een andere verzekerde? Dan verzekeren *wij* alleen *schade aan personen* (dus geen *schade aan zaken*). *Wij* betalen alleen aan de benadeelde verzekerde of zijn/haar erfgenamen. Aan andere partijen betalen *wij* niet.

Let op!

Dit geldt ook als de benadeelde zelf niet is verzekerd met uw verzekering, maar wel genoemd wordt bij de personen die *u* kunt verzekeren bij de verzekering voor een alleenstaande zonder kind(eren), alleenstaande met kind(eren), gezin/samenwonend, gezin zonder kind(eren) of gezin met kind(eren). Bijvoorbeeld: *u* woont samen met uw partner en *u* heeft allebei een aansprakelijkheidsverzekering voor een alleenstaande zonder kind(eren). Uw partner is dan niet verzekerd met uw verzekering. Ook dan verzekeren *wij* alleen *schade aan personen* (dus geen *schade aan zaken*). *U* kunt namelijk uw partner verzekeren met de verzekering voor een gezin zonder kind(eren).

Uitzondering

Wij verzekeren wel *schade aan zaken* als *u* aansprakelijk bent voor huispersoneel dat bij een bedrijfsongeval betrokken is geraakt.

Let op!

De regels voor deze bijzondere situatie gelden ook voor de andere bijzondere situaties die in dit hoofdstuk staan.

Schade aan zaken die *u* onder zich heeft

Bent *u* aansprakelijk voor *schade aan zaken* die *u* (of iemand anders namens *u*) onder zich heeft (*opzicht*)? Dan is het verzekerde bedrag € 25.000,- per *gebeurtenis*. Dus niet het verzekerde bedrag dat op uw polisblad staat. Er zijn een aantal uitzonderingen waarin *u* niet bent verzekerd. *U* bent niet verzekerd voor *schade*:

- aan zaken die *u* (of iemand anders namens *u*) onder zich heeft:
 - op grond van een huur-, huurkoop-, lease-, erfpacht-, pacht- of pandovereenkomst, vruchtgebruik of het recht van bewoning.
 - voor het uitoefenen van een (neven)bedrijf, (neven) beroep of het verrichten van handenarbeid.
- aan zaken die *u* onrechtmatig onder zich heeft;
- aan motorrijtuigen, (sta)caravans, vouwwagens, motor- of zeilvaartuigen (waaronder zeilplanken en surfboards met toebehoren) en luchtvaartuigen die *u* (of iemand anders namens *u*) onder zich heeft;
- die bestaat uit of het gevolg is van verlies, *diefstal* of vermissing van geld, (digitale) tegoeden, geldswaardige papieren, bankpassen en/of creditcards die *u* (of iemand anders namens *u*) onder zich heeft.

Let op!

De regels voor deze bijzondere situatie gelden ook voor de andere bijzondere situaties die in dit hoofdstuk staan.

Werk

U bent niet verzekerd voor *schade* die *u* veroorzaakt terwijl *u* een (neven)beroep of (neven)bedrijf uitoefent, of betaalde handenarbeid verricht. Ook vergoeden *wij* geen aanspraken van uw werkgever, een rechtsopvolger van uw werkgever of de erfgenamen van uw werkgever.

Er zijn een aantal uitzonderingen waarin *u* wel bent verzekerd. Die uitzonderingen staan in de tabel 'Werk'.

Werk

Onderwerp	Verzekerd is de aansprakelijkheid
Kinderen die werken	van kinderen als zij werkzaamheden verrichten voor anderen tijdens vakantie, vrije tijd of een stage die bij een fulltime opleiding hoort. Ook als zij voor deze werkzaamheden betaald krijgen. Met 'kinderen' bedoelen <i>wij</i> de kinderen die bij het begrip gezin met kind(eren) genoemd worden.
Vrijwilligerswerk	van verzekerden die vrijwilligerswerk verrichten, en daarvoor niet meer dan een redelijke onkostenvergoeding krijgen.
Huispersoneel	van uw huispersoneel dat zijn beroep uitoefent en waarvoor <i>u</i> aansprakelijk bent.

Vriendendienst, sport en spel, logeren en oppassen

Brengt *u schade* toe aan een ander (de benadeelde) in een van de volgende situaties?

Vriendendienst

U helpt een particulier en krijgt daarvoor niet betaald.

Sport en spel

U veroorzaakt *schade* tijdens sport of spel aan iemand anders dan een medesporter of medespeler.

Logeren of oppassen bij vrienden, familie en kennissen

Uw kinderen veroorzaken *schade* bij degene bij wie zij logeren of die op hen past. Met 'kinderen' bedoelen *wij* de kinderen die bij het begrip gezin met kind(eren) genoemd worden.

En bent *u* volgens de wet niet aansprakelijk? Dan bent *u* toch verzekerd. Het verzekerde bedrag is € 25.000,- per *gebeurtenis*. Dus niet het verzekerde bedrag dat op uw polisblad staat. Bent *u* volgens de wet wel aansprakelijk? Dan geldt het verzekerde bedrag dat op uw polisblad staat.

U kunt ons vragen om de *schade* aan de benadeelde te vergoeden, als de benadeelde:

- een particulier is; en
- direct betrokken is bij de *gebeurtenis*; en
- *schade* heeft geleden; en
- iemand anders is dan een (mede) verzekerde; en
- geen eigen schuld heeft aan het ontstaan van de *schade*.

Motorrijtuigen, vaartuigen en luchtvaartuigen

U bent niet verzekerd voor *schade* die *u* veroorzaakt met of door een motorrijtuig, vaartuig of luchtvaartuig. Die *schade* moet *u* melden bij de verzekeringsmaatschappij waar het motorrijtuig, vaartuig of luchtvaartuig is verzekerd voor wettelijke aansprakelijkheid.

Er zijn een aantal uitzonderingen waarin *u* wel bent verzekerd. Die uitzonderingen staan in de tabellen Motorrijtuigen, Vaartuigen en Luchtvaartuigen.

Motorrijtuigen

Onderwerp	U bent verzekerd als u aansprakelijk bent voor schade	U bent niet verzekerd
Uitgezonderde motorrijtuigen	die u veroorzaakt met of door: <ul style="list-style-type: none">▪ motorisch voortbewogen maaimachines, kinderspeelgoed en dergelijke gebruiksvoorwerpen met een maximale snelheid van 16 kilometer per uur;▪ modelauto's die op afstand bediend worden;▪ een tweewieler met elektrische trapondersteuning tot maximaal 25 kilometer per uur (elobike).	
Passagier	die u als passagier van een motorrijtuig aan anderen toebrengt.	
Huispersoneel	die uw huispersoneel met of door een eigen motorrijtuig veroorzaakt.	als iemand anders dan uw huispersoneel houder of bezitter van het motorrijtuig is.
Joyriding	die u veroorzaakt met of door een motorrijtuig terwijl: <ul style="list-style-type: none">▪ er sprake is van <i>joyriding</i> met <i>geweldpleging</i>; en▪ u jonger bent dan 18 jaar op het moment van de <i>gebeurtenis</i>.	als er sprake is van: <ul style="list-style-type: none">▪ <i>diefstal</i>;▪ <i>verduistering</i>;▪ <i>joyriding</i> zonder <i>geweldpleging</i>, en er voor het motorrijtuig een aansprakelijkheidsverzekering is afgesloten.
	die u veroorzaakt aan een motorrijtuig terwijl: <ul style="list-style-type: none">▪ er sprake is van <i>joyriding</i>; en▪ u jonger bent dan 18 jaar op het moment van de <i>gebeurtenis</i>. <p>Let op! Het verzekerde bedrag is € 15.000,- per <i>gebeurtenis</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ als u eigenaar of houder van het motorrijtuig bent;▪ als de <i>schade</i> is gedekt door een andere aansprakelijkheidsverzekering.

Vaartuigen

Onderwerp	U bent verzekerd als u aansprakelijk bent voor schade	U bent niet verzekerd
Uitgezonderde vaartuigen	die u veroorzaakt met of door een boot met: <ul style="list-style-type: none">▪ een zeiloppervlakte van maximaal 20 m²; en/of▪ een (buitenboord)motor met een vermogen van maximaal 3 kW (ongeveer 4pk).	
	die u veroorzaakt met of door: <ul style="list-style-type: none">▪ roeiboten, kano's, zeilplanken en surfboards met toebehoren;▪ op afstand bediende modelboten;▪ een woonboot (inclusief de bijgebouwen die bij de ligplaats horen) die u bewoont en die is afgemeerd op een vaste ligplaats.	
Passagier	die u als passagier van een vaartuig aan anderen toebrengt.	als u handelingen verricht die verband houden met het varen.

Vaartuigen (vervolg)

Onderwerp	<i>U</i> bent verzekerd als <i>u</i> aansprakelijk bent voor <i>schade</i>	<i>U</i> bent niet verzekerd
<i>Joyvaren</i>	die <i>u</i> veroorzaakt met of door een motorrijtuig terwijl: <ul style="list-style-type: none">er sprake is van <i>joyvaren</i> met <i>geweldpleging</i>; en<i>u</i> jonger bent dan 18 jaar op het moment van de <i>gebeurtenis</i>.	als er sprake is van: <ul style="list-style-type: none"><i>diefstal</i>;<i>verduistering</i>;<i>joyvaren</i> zonder <i>geweldpleging</i>, en er voor het vaartuig een aansprakelijkheidsverzekering is afgesloten.
	die <i>u</i> veroorzaakt aan een motorrijtuig terwijl: <ul style="list-style-type: none">er sprake is van <i>joyvaren</i>; en<i>u</i> jonger bent dan 18 jaar op het moment van de <i>gebeurtenis</i>. <p>Let op! Het verzekerde bedrag is € 10.000,- per <i>gebeurtenis</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none">als <i>u</i> eigenaar of houder van het vaartuig bent;als de <i>schade</i> is gedekt door een andere aansprakelijkheidsverzekering.

Luchtvaartuigen

Onderwerp	<i>U</i> bent verzekerd als <i>u</i> aansprakelijk bent voor <i>schade</i>
<i>Uitgezonderde luchtvaartuigen</i>	die <i>u</i> veroorzaakt met of door drones (waaronder ook modelvliegtuigen) van maximaal 25 kilogram: <ul style="list-style-type: none">binnenshuis als <i>u</i> binnenshuis vliegt;speelgoed als <i>u</i> vliegt met een speelgoeddrone die valt binnen de categorie Speelgoed van het Europese CE-keurmerk;Open Categorie voor vluchten in de 'Open Categorie'. Dit zijn vluchten met een laag risico met een lichtgewicht drone waarbij <i>u</i> niet vliegt:<ul style="list-style-type: none">over mensenmenigten;in de nabijheid van hulpdiensten die actief zijn, zoals politie, brandweer en ambulance;boven aaneengesloten bebouwing;in de buurt van vliegvelden, industrie- en havengebieden; enin no-fly zones. <p>Waar <i>u</i> wel en niet mag vliegen met uw drone, kunt <i>u</i> onder andere controleren met de GoDrone-app van Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) of ga naar www.godrone.nl.</p> <p><i>U</i> bent verder alleen verzekerd als <i>u</i> voldoet aan de regels die gelden voor het vliegen in de Open Categorie:<ul style="list-style-type: none">uw drone vliegt niet hoger dan 120 meter;<i>u</i> heeft uw drone altijd in het zicht;<i>u</i> bent 16 jaar of ouder en <i>u</i> heeft een geldig <i>Vliegbewijs</i>;<i>u</i> bent jonger dan 16 jaar en <i>u</i> vliegt onder begeleiding van een piloot 16 van jaar of ouder met een geldig <i>Vliegbewijs</i>;afhankelijk van het gewicht van uw drone gelden voor <i>u</i> extra regels volgens subcategorie A1, A2 of A3. Welke regels dat precies zijn leest <i>u</i> in de brochure "Europese droneregels voor piloten die momenteel recreatief vliegen" van het Ministerie van Rijkswaterstaat en Infrastructuur. Deze brochure kunt <i>u</i> vinden op: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/drone.</p>
<i>Passagier</i>	die <i>u</i> veroorzaakt met of door: <ul style="list-style-type: none">kabelvliegers met een oppervlakte van maximaal 1.5 m²;luchtballonnen met een doorsnede van maximaal 1 meter;deltavliegers, parasailers, parachutes en paragliders.
<i>Passagier</i>	die <i>u</i> als passagier van een luchtvaartuig aan anderen toebrengt.

Schade aan of door een onroerende zaak die u bezit of bewoont

U bent verzekerd als u aansprakelijk bent voor schade aan of door een onroerende zaak die u bezit of bewoont zoals in de tabel 'Onroerende zaken' staat. U bent dus niet verzekerd voor schade aan of door andere onroerende zaken die u bezit of bewoont. Bij 'schade aan uw huurwoning' en 'schade aan een vakantieverblijf dat u huurt' geldt de bijzondere situatie 'Schade aan zaken die u onder zich heeft' niet.

Onroerende zaken

Onderwerp	U bent verzekerd als u aansprakelijk bent voor schade
Schade door uw eigen woning	door uw eigen woning (inclusief bijgebouwen) als u bezitter bent van: <ul style="list-style-type: none">▪ de woning waarin u permanent woont. Ook als u een deel van de woning particulier verhuurt;▪ een woning waarin u niet meer of nog niet woont. Bijvoorbeeld voor of na een verhuizing. U bent maximaal 24 maanden verzekerd. Wij rekenen daarbij vanaf de datum dat u de woning verlaat of verkrijgt;▪ maximaal één andere woning in Nederland. Deze andere woning moet permanent bewoond worden. U mag deze andere woning aan hooguit twee particuliere huishoudens verhuren;▪ een woning die in Nederland wordt gebouwd waar u zelf in gaat wonen;▪ een tweede (recreatie)woning in Europa, een stacaravan of een huisje op een volkstuincomplex. Maar alleen als u deze woning ook zelf bewoont en niet alleen aan derden verhuurt.
Schade aan uw huurwoning	aan een huurwoning (inclusief bijgebouwen) die u zelf bewoont, als de schade is veroorzaakt door een zaak: <ul style="list-style-type: none">▪ die hangt aan de buitenkant van de huurwoning en/of bijgebouwen; en▪ die u heeft gemonteerd. Bijvoorbeeld een (schotel)antenne, zonwering, voorzetraam of vlaggenstok.
Schade aan een vakantieverblijf dat u huurt	aan een vakantieverblijf (inclusief de inventaris die daarbij hoort) dat u huurt. Maar alleen als de schade is veroorzaakt of ontstaan door: <ul style="list-style-type: none">▪ brand; of▪ water dat stroomt uit leidingen, installaties en toestellen die in het vakantieverblijf zijn.

Jagen

Bezit of gebruikt u vuurwapens voor de jacht? En heeft u een wettelijke vergunning? Dan kunt u uw aansprakelijkheid meeverzekeren voor schade die is veroorzaakt door het bezit of gebruik van vuurwapens tijdens de jacht. De personen die hiervoor verzekerd zijn en het verzekerde bedrag per gebeurtenis staan op uw polisblad.

Wat dekt uw aansprakelijkheidsverzekering nooit?

Niet alles is verzekerd. In dit hoofdstuk leest u wanneer de schade nooit gedekt is.

Uw verzekering dekt nooit schade die is veroorzaakt of ontstaan door:

- atoomkernreacties;
- molest;
- seksuele gedragingen;
- het bezit en/of gebruik van wapens, als u voor die wapens geen wettelijke vergunning heeft.

Opzet

Uw verzekering dekt ook nooit schade als u in strijd met het recht met opzet iets doet of niet doet waardoor schade ontstaat. De in feite toegebrachte schade is hierbij een te verwachten of normaal gevolg van wat u doet of niet doet. Heeft u geen dekking? Dan heeft u dat ook niet voor de schade die mogelijk later nog ontstaat.

In welke gevallen geldt de opzetsluiting?

De uitsluiting geldt als u zich maatschappelijk ongewenst of crimineel gedraagt. Dat is in ieder geval zo bij gedragingen die een gevaar voor personen of zaken kunnen opleveren, zoals:

- brandstichting, vernieling en beschadiging;
- afpersing, bedrog, oplichting, bedreiging, beroving, verduistering, diefstal en inbraak. Ook als u dat met een computer of ander (technisch) hulpmiddel doet;
- geweldpleging, mishandeling, doodslag en moord.

Er is sprake van opzet, als u iets doet of niet doet waarbij u:

- de bedoeling heeft schade te veroorzaken (opzet als oogmerk);
- niet de bedoeling heeft schade te veroorzaken, maar u zeker weet dat er schade ontstaat. En toch handelt u (niet) zo (opzet met zekerheidsbewustzijn);
- niet de bedoeling heeft schade te veroorzaken, maar u de aanmerkelijke kans dat er schade ontstaat voor lief neemt. En toch handelt u (niet) zo (voorwaardelijk opzet).

Opzet wordt objectief uit de feiten, omstandigheden en/of uw gedragingen afgeleid.

Deze opzetsluiting geldt ook bij:

- **groepsaansprakelijkheid**
als u niet zelf maar wel iemand in een groep waarvan u deel uitmaakt iets doet of niet doet;
- **alcohol en drugs**
als u zoveel alcohol, drugs of andere (bedwelmende) stoffen heeft gebruikt dat u uw eigen wil niet meer kon bepalen. Of als iemand in een groep waarvan u deel uitmaakt zoveel alcohol, drugs of andere (bedwelmende) stoffen heeft gebruikt dat hij of zij de eigen wil niet meer kon bepalen.

Wat gebeurt er bij schade en wat keren wij uit?

1

Stap 1. Wat doen wij als iemand u aansprakelijk stelt?

Als iemand u aansprakelijk stelt, stellen wij vast wat er is gebeurd. En hoe groot de schade is. Hiervoor gebruiken we onder andere de gegevens die op het schadeformulier staan, inlichtingen die u en uw benadeelde ons geven, en zo nodig verklaringen van getuigen. U geeft ons de informatie die wij nodig hebben. Wij regelen de schade met de benadeelde binnen de verplichtingen die wij hebben. Wij mogen schade direct aan de benadeelde vergoeden of met hem een schikking treffen.

Let op!

Heeft u uw tegenpartij laten weten dat u aansprakelijk bent? Of heeft u toegezegd dat hij recht heeft op schadevergoeding? Dan zijn wij daar niet aan gebonden.

2

Stap 2. Hoe beoordelen wij of de schade verzekerd is?

Wij beoordelen of u volgens de wet aansprakelijk bent voor de schade. Is dit het geval? En bent u ook verzekerd volgens deze voorwaarden? Dan vergoeden wij de schade van een benadeelde.

3

Stap 3. Hoe bepalen wij de omvang van de schade?

Als wij vaststellen hoe hoog de schadevergoeding moet zijn, baseren wij ons op wat in de wet staat. Dat betekent onder andere dat wij rekening houden met mogelijke eigen schuld van uw tegenpartij. Voor dat deel van de schade waarvoor de benadeelde zelf schuld heeft, geven wij dan geen vergoeding.

4

Stap 4. Hoe berekenen wij welk bedrag de benadeelde krijgt uitgekeerd?

Als basis voor de schadevergoeding gebruiken wij de omvang van de schade. Is het totale schadebedrag dat wij vaststellen hoger dan het verzekerde bedrag dat op uw polisblad staat? Dan gelden deze regels:

1. Wij vergoeden per gebeurtenis nooit meer dan het verzekerde bedrag. Dit verzekerde bedrag staat op uw polisblad. In sommige bijzondere situaties kan het verzekerde bedrag lager zijn. Die situaties leest u in het hoofdstuk 'Wat dekt uw aansprakelijkheidsverzekering in bijzondere situaties?'
2. Is het totale schadebedrag hoger dan het verzekerde bedrag per gebeurtenis? En zijn er meer benadeelden die recht hebben op een vergoeding? Dan verdelen wij het verzekerde bedrag onder alle benadeelden die recht hebben op een vergoeding. Dat doen wij door het verzekerde bedrag te delen door het totale schadebedrag. Elke benadeelde die recht heeft op een vergoeding ontvangt dan dit deel van de schade die hij heeft geleden.
3. Bestaat de schadevergoeding uit periodieke uitkeringen? En zijn deze uitkeringen samen hoger dan het verzekerde bedrag? Dan veranderen wij de duur of de hoogte van de periodieke uitkeringen zodat de uitkeringen samen overeenkomen met het verzekerde bedrag.

5

Stap 5. Welke andere kosten vergoeden wij nog meer als de schade gedekt is?

Als de schade verzekerd is, vergoeden wij ook deze kosten:

Proceskosten

Wij vergoeden de proceskosten over het deel van de schade (de hoofdsom) dat wij vergoeden. Wij vergoeden die kosten boven op het verzekerde bedrag als dat nodig is.

Wettelijke rente

Wij vergoeden de wettelijke rente over het deel van de schade (de hoofdsom) dat wij vergoeden. Wij vergoeden die kosten boven op het verzekerde bedrag als dat nodig is.

Waarborgsom

De overheid kan *u* voor een *gebeurtenis* om een waarborgsom vragen om de rechten van de benadeelde(n) te waarborgen. Als de *gebeurtenis* verzekerd is, schieten *wij* die waarborgsom voor. Wordt de waarborgsom weer vrijgegeven? Dan bent *u* verplicht ons te machtigen om hierover te beschikken. *U* moet alle medewerking verlenen om de waarborgsom terugbetaald te krijgen. Per *gebeurtenis* schieten *wij* maximaal € 100.000,- voor.

Welke verplichtingen heeft *u* als *u* aansprakelijk bent voor *schade*?

Als *u* (mogelijk) aansprakelijk bent voor *schade*, gelden bepaalde verplichtingen. Het is belangrijk dat *u* deze verplichtingen nakomt. Komt *u* deze verplichtingen niet na en zijn *wij* daardoor benadeeld? Dan kan het gevolg zijn dat *wij* de *schade* niet vergoeden, of maar voor een deel.

Welke verplichtingen heeft *u*?

1. Probeer de *schade* zo veel mogelijk te beperken.
2. Meld de *schade* zo snel mogelijk.
3. Is er sprake van aanrijding, aanvaring, of een strafbaar feit zoals *diefstal*, *verduistering*, *joyriding*, *joyvaren*, inbraak of vandalisme? Of is er sprake van verlies? Doe dan meteen aangifte bij de plaatselijke politie.
4. Laat ons de *schade* onderzoeken. Daarvoor kunnen *wij* een of meer deskundigen (experts) inschakelen. Als deze deskundigen informatie van *u* vragen, bent *u* verplicht die informatie te geven. Bewaar de bewijsstukken van de *schade* goed, zoals nota's. *Wij* kunnen die voor controle achteraf bij *u* opvragen.
5. We vragen *u* om mee te werken als een ander van *u* schadevergoeding eist.
6. Vragen *wij* *u* om een schriftelijke en ondertekende verklaring over de *schade*? Dan moet *u* die binnen een redelijke termijn aan ons geven. In deze verklaring omschrijft *u* hoe de *schade* is ontstaan en hoe hoog de *schade* is. Vragen *wij* *u* om bepaalde documenten? Dan moet *u* die meesturen.
7. Ontvangt *u* stukken zoals brieven, aansprakelijkstellingen en dagvaardingen? Stuur die dan meteen naar ons zodat *wij* daarmee kunnen doen wat nodig is.
8. Zijn er andere verzekeringen, wetten of voorzieningen die de *schade* verzekeren of vergoeden? Dan moet *u* opgeven welke dat zijn.
9. *U* moet onze aanwijzingen opvolgen, of de aanwijzingen van personen die *wij* ingeschakeld hebben (bijvoorbeeld deskundigen).
10. Komt het tot een rechtszaak waarbij *u* aansprakelijk gesteld wordt voor de *schade*? Dan moet *u* de leiding van de rechtszaak aan ons overlaten. Ook bent *u* verplicht om alle nodige volmachten te verlenen aan de advocaat die *wij* aanwijzen. Dat betekent dat de advocaat namens *u* mag handelen.
11. Wordt *u* strafrechtelijk vervolgd? Dan kunnen *wij* *u* verplichten om *u* te laten bijstaan door een advocaat die *wij* aanwijzen. Het vonnis in uw strafzaak kan namelijk van invloed zijn op het vonnis in de rechtszaak over de *schade*. *Wij* kunnen *u* niet verplichten om in hoger beroep te gaan tegen een strafvonnis.

Wanneer begint en stopt uw verzekering?

Contractperiode

U bent verzekerd tijdens de contractperiode. Deze periode vindt *u* op het polisblad. *U* hoort voor het einde van die contractperiode welke opzegmogelijkheden *u* heeft. Ook informeren *wij u* dan over de nieuwe contractperiode en de bijbehorende voorwaarden.

Bedenkperiode

Heeft *u* het eerste polisblad ontvangen? Dan kunt *u* nog veertien dagen aangeven dat *u* de verzekering toch niet wilt afsluiten. Ziet *u* af van deze verzekering? Dan kunt *u* de verzekering stoppen. De verzekering is in dat geval nooit van kracht geweest. *U* hoeft dan ook geen kosten of *premie* te betalen.

Wanneer mag u de verzekering stoppen?

U kunt de verzekering elke dag stoppen. *U* bent verzekerd tot en met de dag waarop *u* uw verzekering stopt.

Wanneer mogen wij de verzekering stoppen?

Wij kunnen de verzekering om verschillende redenen stoppen. In deze gevallen hebben *wij* het recht om de verzekering te stoppen:

1. Op de einddatum van de contractperiode. Er geldt een opzegtermijn van twee maanden.
2. Als *u* overlijdt. De andere verzekerden kunnen daarna met ons overleggen om de verzekeringsovereenkomst in aangepaste vorm voort te zetten. Met 'u' bedoelen we hier alleen uzelf, als de persoon die de verzekering heeft afgesloten.
3. *Wij* hebben de *premie* niet binnen de daarvoor gestelde termijn ontvangen. Of *u* weigert de *premie* te betalen.
4. Er is sprake van fraude.
5. *Wij* vinden dat het risico voor ons in redelijkheid onaanvaardbaar hoog of groot is. Het aantal *schades* dat *u* heeft gehad kan hierbij meespelen.
6. *U* heeft een *schade* gemeld. *Wij* kunnen de verzekering dan opzeggen tot één maand nadat *wij* de *schade* hebben afgewikkeld. Er geldt een opzegtermijn van twee maanden.
7. *Wij* hebben ontdekt dat *u* de mededelingsplicht niet bent nagekomen toen *u* de verzekering afsloot. Dit geldt als *u* daarbij heeft gehandeld met de *opzet* om ons te misleiden. Of als *wij* de verzekering niet zouden hebben gesloten als *wij* de waarheid kenden. *Wij* kunnen de verzekering dan opzeggen binnen twee maanden nadat *wij* dit hebben ontdekt.

In de gevallen 1 en 2 bent *u* verzekerd tot en met de dag waarop *wij* uw verzekering stoppen.

In de gevallen 3 tot en met 7 bent *u* verzekerd tot de dag waarop *wij* uw verzekering stoppen.

Uw verzekering stopt altijd als u naar het buitenland verhuist

U bent dan niet meer verzekerd vanaf de dag dat *u* niet meer in *Nederland* woont.

Welke andere afspraken zijn er?

Op uw verzekering is Nederlands recht van toepassing. In deze polisvoorwaarden verstaan *wij* onder 'schade' ook kosten.

U kunt alleen rechten ontlenen aan mededelingen en toezeggingen van ons als *wij* dat schriftelijk of per e-mail aan *u* hebben bevestigd.

Wat als ook andere verzekeringen, wetten of voorzieningen dekking bieden?

Is er een andere verzekering, wet of voorziening die de *schade* vergoedt? En als uw verzekering bij ons niet zou bestaan, vergoedt die andere verzekering, wet of voorziening dan de *schade*? Dan vergoeden *wij* alleen de *schade* die de andere verzekering, wet of voorziening niet vergoedt.

Hoe gaan *wij* om met terrorismeschade en (inter)nationale wet- en regelgeving?

Beperkte vergoeding bij terrorismeschade

Wordt de *schade* veroorzaakt door een terroristische aanslag? Dan krijgt *u* misschien minder of geen vergoeding van *schade*. *Wij* vergoeden in dat geval alleen *schade* voor zover de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden (NHT) die verzekert. Wanneer dat zo is leest *u* in het clauseblad Terrorismedekking als onderdeel van deze polisvoorwaarden. Hoe de NHT de schade regelt leest *u* in het Protocol afwikkeling claims van de NHT. *U* vindt dit protocol op www.terrorismeverzekerd.nl.

Verval van rechten bij niet-tijdige melding

Meldt *u* de *schade* twee jaar of later nadat de NHT heeft beslist of er sprake is van een terrorismeschade? Dan vervalt elk recht op vergoeding van *schade*.

(Inter)nationale wet- en regelgeving

Verbieden wet- en regelgeving ons om *u* vanaf een bepaalde datum te verzekeren? Dan is deze verzekering vanaf die datum niet van kracht. Verbieden wet- en regelgeving ons om *schade* aan *u* te vergoeden vanaf een bepaalde datum? Dan vergoeden *wij* geen *schade* aan *u* vanaf die datum. Verbieden wet- en regelgeving ons om vanaf een bepaalde datum *schade* aan specifieke derden te vergoeden? Dan vergoeden *wij* vanaf die datum geen *schade* aan deze derden. Met 'wet- en regelgeving' bedoelen *wij* hier alle nationale of internationale (sanctie)wet- en regelgeving.

Wanneer kunnen *wij* de *premie* of de voorwaarden aanpassen?

Het kan voor ons nodig zijn dat *wij* de *premie* en/of de voorwaarden van uw verzekering veranderen. Bijvoorbeeld door de *premie* te verhogen of de vergoeding aan te passen of te beperken. Dat doen *wij* dan bij alle verzekeringen van eenzelfde soort. We kunnen de *premie* en/of voorwaarden veranderen bij verlenging of tussentijds. Wanneer *wij* dat doen, sturen we *u* daarover van tevoren een brief of een e-mail.

Aanpassing bij verlenging van uw verzekering

Wanneer uw verzekering verlengd wordt, kunnen *wij* de *premie* en/of voorwaarden veranderen. De veranderingen gaan dan in op de eerste dag van de nieuwe contractperiode.

Aanpassing tijdens de looptijd van de verzekering

1. Het is in ieders belang dat *wij* onze verplichtingen uit deze verzekering in de toekomst ook kunnen (blijven) nakomen. In bijzondere gevallen kan het nodig zijn dat *wij* tussentijds de *premie* en/of voorwaarden voor al onze verzekerden van deze verzekering veranderen. Soms kan een verandering namelijk niet wachten tot de verzekering verlengd wordt. Bijvoorbeeld omdat dat zeer ernstige financiële gevolgen voor ons zou hebben of omdat wetgeving ons daartoe verplicht. Dat zijn situaties waarvan *wij* nu nog niet kunnen inschatten of ze zich voordoen. *Wij* zorgen ervoor dat we de verandering in de *premies* en/of de voorwaarden zo beperkt mogelijk houden.

2. *Wij* kunnen ook alleen bij uw verzekering tussentijds de *premie* en/of voorwaarden veranderen. Dit doen *wij* als *u* (te) veel *schade* meldt of als de risico's die *u* loopt, veranderen.
3. Wanneer *wij* tussentijds de *premies* en/of voorwaarden aanpassen, dan laten *wij u* dat vanzelfsprekend altijd van tevoren weten. Per brief of e-mail leggen *wij u* dan precies uit waarom *wij* de tussentijdse verandering nodig vinden, wat *wij* veranderen en wanneer die verandering ingaat.

Bent *u* het niet eens met de veranderingen?

Dan kunt *u* de verzekering stoppen. Dat doet *u* door ons een brief of e-mail te sturen waarin *u* zegt dat *u* de verzekering wilt stoppen. *U* moet dit doen binnen dertig dagen na de datum waarop de veranderingen zouden ingaan. Uw verzekering stopt dan op die datum. Stuurt *u* ons geen brief of e-mail binnen deze termijn van dertig dagen? Dan gelden de veranderingen ook voor *u*.

Wanneer verjaren of vervallen uw rechten uit de verzekering?

Wilt *u* aanspraak maken op uw recht op vergoeding van *schade*? Dan is het belangrijk dat *u* dat binnen bepaalde termijnen meldt. Uw rechten kunnen namelijk verjaren. Ook kunnen ze vervallen als *u* de verplichtingen uit de verzekering niet nakomt. Of als er sprake is van fraude.

Wanneer verjaren uw rechten?

Uw recht op vergoeding van *schade* verjaart drie jaar nadat:

1. de *schade* is ontstaan. *Wij* rekenen daarbij vanaf het moment waarop *u* wist van de *schade*, of dit had kunnen weten. Binnen de genoemde termijn moet *u* de *schade* bij ons melden;
2. *wij* uw verzoek daarvoor in een brief of per e-mail hebben afgewezen.

Wanneer vervallen uw rechten?

Uw recht op vergoeding van *schade* vervalt meteen als:

1. er sprake is van fraude. Behalve als de fraude niet rechtvaardigt dat uw rechten vervallen;
2. *u* (al dan niet bij *schade*) de verplichtingen uit de verzekering niet nakomt. Maar alleen als *wij* daardoor zijn benadeeld.

Wat gebeurt er als *u* de *premie* niet betaalt?

Premie vooruitbetalen

U moet de *premie* van uw verzekering vooruit betalen, uiterlijk op de premievervaldatum. Deze datum vindt *u* op de acceptgiro of op de factuur. Wat gebeurt er als *u* de *premie* niet of niet op tijd betaalt?

Als *u* de eerste *premie* niet betaalt

Als *u* de verzekering afsluit, moet *u* ervoor zorgen dat *wij* de eerste *premie* op tijd ontvangen. Dat moet binnen dertig dagen na de datum op het polisblad. Ontvangen *wij* de *premie* niet binnen die termijn? Dan heeft *u* geen verzekering. *U* kunt dan vanaf de ingangsdatum geen rechten ontlenen aan de verzekering. *Wij* zijn niet verplicht om *u* in dit geval een aanmaning te sturen.

Als *u* de volgende premietermijnen niet betaalt

In de volgende gevallen zijn onze verplichtingen geschorst. Dit geldt ook als *wij* de verzekering verlengen.

Betaalt *u* niet op tijd?

Betaalt *u* de tweede en/of volgende premietermijnen (de vervolgpremie) niet op tijd? Dan krijgt *u* een aanmaning. Betaalt *u* vervolgens nog niet? Dan bent *u* vanaf de vijftiende dag na de aanmaning niet meer verzekerd voor *gebeurtenissen* die plaatsvinden vanaf de premievervaldatum.

Weigert *u* te betalen?

Weigert *u* de tweede en/of volgende premietermijnen te betalen? Dan bent *u* niet verzekerd voor *gebeurtenissen* die plaatsvinden vanaf de premievervaldatum.

Wij kunnen uw verzekering stoppen

Als *u* de *premie* niet heeft betaald en *u* daarom niet langer verzekerd bent, zijn onze verplichtingen geschorst. *Wij* hebben dan het recht om de verzekering te stoppen. *U* ontvangt hierover dan een brief of een e-mail. Ook kunnen *wij* beslissen om uw gegevens te registreren in (waarschuwings)registers. *U* blijft wel verplicht om de *premie* te betalen die *u* nog niet heeft betaald. Het kan zijn dat uw verzekering onderdeel is van een pakket van verzekeringen. Voor dit pakket betaalt *u* één totaalpremie. Betaalt *u* maar een deel van de totale *premie*? Dan gaan *wij* ervan uit dat *u* de *premies* van al uw verzekeringen gedeeltelijk heeft betaald. In dat geval schorten *wij* dus ook al uw verzekeringen op.

U bent weer verzekerd als wij alle premie hebben ontvangen

Schorten *wij* uw verzekering op omdat *u* de *premie* niet betaalt? Dan blijft *u* verplicht om de *premie* te betalen. *U* bent pas weer verzekerd als *wij* alle *premie* hebben ontvangen die *u* tot dan toe moest betalen. De verzekering wordt weer van kracht op de dag na de dag dat *wij* alle *premie* hebben ontvangen. De verzekering geldt alleen voor *gebeurtenissen* die zijn veroorzaakt of ontstaan na die dag. Blijkt achteraf dat de verzekering voor die *gebeurtenis* was geschorst of gestopt? Dan hebben *wij* het recht om alle vergoedingen voor *schade* terug te vorderen.

Premie terugbetalen en verrekenen

Stopt *u* of stoppen *wij* de verzekering tussentijds? Dan betalen *wij* *u* de *premie* terug over de termijn dat de verzekering niet meer van kracht is. Blijkt achteraf dat *wij* geen risico hebben gelopen? Dan betalen *wij* de *premie* terug over een periode van maximaal vijf jaar, onder aftrek van redelijke kosten. Deze zijn bepaald op twintig procent van de betreffende *premie*.

Automatische incasso en andere betaalvormen

Bij automatische incasso stellen *wij* *u* op de hoogte van het bedrag dat *wij* iedere periode van uw rekening afschrijven. *Wij* doen dat eenmalig als *u* de verzekering afsluit of wijzigt, en als *wij* de verzekering verlengen. *U* bent verplicht om ervoor te zorgen dat er voldoende geld op uw rekening staat. Uw bank voert de premiebetaling uit. *U* heeft uw bank hiertoe opdracht gegeven en een betaalvorm gekozen. De regels die voor deze betaalvorm gelden, kunt *u* opvragen bij uw bank.

Wat moet u doen als u een klacht heeft?

1. Als *u* een klacht heeft, kunt *u* in eerste instantie terecht bij de betrokken afdeling. Komt *u* er samen niet uit? Dan kunt *u* een klacht indienen bij de directie van Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., Postbus 145, 6800 LP Arnhem. In de klachtenregeling van OHRA leest *u*, hoe *u* dit doet. De klachtenregeling vindt *u* op www.ohra.nl onder 'Klacht indienen' bij 'Klantenservice'.
2. Levert uw klacht bij onze directie niet het gewenste resultaat op? Dan kunt *u* een klacht over ons indienen bij het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid). *Wij* zijn namelijk aangesloten bij het Kifid. Meer informatie vindt *u* op www.kifid.nl. Ook kunt *u* uw klacht voorleggen aan de rechter.

Wat doen wij met uw gegevens?

Wij (of een gevolmachtigd agent als *u* via deze agent de verzekering heeft gesloten) verwerken persoons- en bedrijfsgegevens. *Wij* doen dit voor zover dat nodig is om de bedrijfsdoelstellingen verantwoord uit te voeren.

Hoe gaan wij om met uw persoonsgegevens?

Wij verwerken uw persoonsgegevens zoals staat in de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Verzekeraars. De volledige tekst van de gedragscode kunt *u* raadplegen via de website van het *Verbond van Verzekeraars*, www.verzekeraars.nl.

Externe verwerking van persoonsgegevens bij de Stichting CIS

Als *u* een verzekering afsluit of wijzigt, verstrekt *u* informatie aan ons. Ook als *u* een *schade* meldt verstrekt *u* informatie. De Stichting Centraal Informatie Systeem van in Nederland werkzame schadeverzekeringsmaatschappijen (Stichting CIS) legt deze informatie in haar database vast en verwerkt deze. Voor een verantwoord acceptatiebeleid raadplegen *wij* uw gegevens bij de Stichting CIS. Het doel hiervan is risico's te beheersen en fraude tegen te gaan. Op deze registratie is het privacyreglement van de Stichting CIS van toepassing. Kijkt *u* voor meer informatie op www.stichtingcis.nl. Hier vindt *u* ook het privacyreglement dat van toepassing is.

Wat doen *wij* bij fraude?

Wij gaan ervan uit dat *u* ons juist en volledig informeert als *u* een verzekering aanvraagt of ons om vergoeding van *schade* vraagt. Doet *u* dat opzettelijk en doelbewust niet? Dan fraudeert *u*. *Wij* doen onderzoek als er aanwijzingen zijn dat *u* fraudeert. Bij dit onderzoek volgen *wij* de Gedragscode Persoonlijk Onderzoek van het *Verbond van Verzekeraars* (zie www.verzekeraars.nl) en de richtlijnen van NN Group NV en haar dochterbedrijven.

Heeft *u* gefraudeerd?

Dan kunnen *wij* de volgende maatregelen nemen:

1. de verzekering stoppen. Ook kunnen *wij* andere verzekeringen, leningen en rekeningen stoppen die *u* bij NN Group NV en haar dochterbedrijven heeft;
2. geen *schade* (meer) vergoeden, of de *schade* niet volledig vergoeden. Behalve als de fraude niet rechtvaardigt dat uw recht op vergoeding van *schade* (volledig) vervalt;
3. besluiten dat *u* een al ontvangen vergoeding voor *schade*, de kosten die daarmee samenhangen en de onderzoekskosten moet terugbetalen;
4. aangifte doen bij de politie;
5. uw gegevens registreren in interne en externe (waarschuwings)systemen, zoals de database van de Stichting CIS. Hierbij houden *wij* ons aan het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen (PIFI). Dit protocol is goedgekeurd door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

Al deze maatregelen zorgen ervoor dat *u* niet teveel betaalt, omdat anderen verkeerd omgaan met hun verzekering, lening of rekening. Wilt *u* meer weten over ons fraudebeleid? Kijk dan op www.ohra.nl/klantenservice/kkv/ en klik op 'fraudebeleid'.

Waarom is het belangrijk dat *u* juiste informatie aan ons verstrekt?

Als *u* de verzekering afsluit, stellen *wij* *u* een aantal vragen. Hiermee schatten *wij* in welk risico *u* wilt verzekeren. Op basis van de antwoorden die *u* geeft, sluiten *wij* de verzekeringsovereenkomst met *u* af. Belangrijk is dat *u* juist en volledig antwoordt op de vragen die *wij* *u* stellen. Dit staat in titel 17 van boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.

Heeft *u* ons onjuiste of onvolledige antwoorden gegeven?

Geeft *u* ons dan meteen de juiste en volledige antwoorden door. *Wij* beoordelen vervolgens de nieuwe situatie. *U* bent pas verzekerd in de nieuwe situatie, als *wij* dit schriftelijk hebben bevestigd. Uit deze bevestiging moet blijken of *wij* de verzekering willen voortzetten. En zo ja, onder welke voorwaarden.

Heeft *u* ons niet direct geïnformeerd bij onjuistheden of onvolledigheden?

Dan kan het gebeuren dat:

1. *wij* de verzekering stoppen; en/of
2. *u* geen of minder recht op vergoeding van *schade* heeft. Dit geldt ook als we de onjuistheden of onvolledigheden pas ontdekken nadat we de verzekeringsovereenkomst verlengd hebben.

Begrippenlijst

Atoomkernreactie(s)

Iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt. Het maakt daarbij niet uit hoe en waar deze atoomkernreacties zijn ontstaan.

Brand

Een vuur met vlammen buiten een haard, dat zich op eigen kracht kan uitbreiden. Het vuur moet ontstaan zijn door verbranding met vlammen. Onder 'brand' verstaan *wij* niet schroeien, smelten, verkolen, broeien en zengen.

Diefstal

U neemt zaken van de benadeelde weg, met het doel om zich deze zaken in strijd met het recht toe te eigenen

Gebeurtenis(sen)

Een voorval of een reeks van voorvallen die met elkaar verband houden en die één oorzaak heeft.

Geweldpleging

Er is bij *joyriding* of *joyvaren* sprake van geweldpleging als *u* gebruik maakte van geweld (of daarmee iemand bedreigt) om toegang te krijgen tot het motorrijtuig of vaartuig. *U* verbrak bijvoorbeeld een afsluiting of *u* sloeg een ruit in. Er is bijvoorbeeld geen sprake van geweldpleging als het motorrijtuig of vaartuig niet was afgesloten en de sleutels in het contactslot zaten.

Joyriding

U gebruikt een motorrijtuig tijdelijk in strijd met het recht, maar *u* heeft niet de bedoeling om uzelf het motorrijtuig toe te eigenen.

Joyvaren

U gebruikt een vaartuig tijdelijk in strijd met het recht, maar *u* heeft niet de bedoeling om uzelf het vaartuig toe te eigenen.

Molest

Georganiseerd geweld zoals omschreven in de Wet op het Financieel Toezicht. *Wij* houden ons aan deze omschrijving. Samengevat is er sprake van molest bij georganiseerd geweld van:

- een land, staat of militante organisatie die oorlog voert met militaire wapens;
- een gewapende vredesmacht van de Verenigde Naties;
- een bevolkingsgroep of grote groep inwoners die een burgeroorlog voert;
- een groep of beweging die in opstand of oproer komt tegen de overheid;
- groepsleden die muiten tegen een geldend gezag;
- actievoerders waardoor op verschillende plaatsen binnenlandse onlusten ontstaan.

Nederland

Het grondgebied van het Koninkrijk der Nederlanden dat in West-Europa ligt.

Opzicht

Van opzicht is sprake als zaken van anderen aan *u* of aan iemand anders namens *u* zijn toevertrouwd. Of als *u* zaken van anderen gebruikt of bewerkt. *U* heeft bijvoorbeeld een boormachine van uw buurman geleend, en terwijl *u* de boormachine gebruikt, ontstaat er *schade* aan de boormachine. Van *opzicht* is ook sprake als *u* zaken van anderen vervoert. Er moet voor opzicht een min of meer duurzame (dus een niet terloopse of toevallige) relatie zijn tussen *u* en de beschadigde zaak. *Wij* kijken daarbij naar hoe lang *u* de zaak bij *u* heeft en naar uw intenties.

Premie(s)

Het bedrag dat *u* voor de verzekering betaalt. Bij dit bedrag kunnen ook kosten, buitengerechtigde kosten, wettelijke rente en assurantiebelasting worden opgeteld.

Proceskosten

1. De kosten van de rechtsbijstand in een proces tegen *u*. Maar alleen als deze kosten op ons verzoek of met onze toestemming zijn gemaakt.
2. De kosten van het verweer in een rechtszaak die een benadeelde tegen *u* of ons is begonnen. Maar alleen als *wij* het goedvinden dat deze rechtszaak wordt gevoerd.

Schade

We maken verschil tussen *schade aan personen* en *schade aan zaken*.

Schade aan personen

Schade door letsel of aantasting van de gezondheid van personen, inclusief de gevolgschade. Ook als iemand als gevolg hiervan overlijdt.

Schade aan zaken

Schade door beschadiging, vernietiging of verloren gaan van zaken van iemand anders dan *u*, inclusief de schade die daaruit voortvloeit.

Seksuele gedragingen

1. *U* heeft zich seksueel of seksueel getint gedragen; of
2. Een of meer personen die bij een groep horen waar *u* ook deel vanuit maakt, hebben zich seksueel of seksueel getint gedragen. *U* hoeft zich dan niet zelf op deze manier te hebben gedragen.

U

Op uw polisblad staat of *u* bent verzekerd als alleenstaande zonder kind(eren), alleenstaande met kind(eren), gezin/samenwonend, gezin zonder kind(eren) of als gezin met kind(eren). De personen die zijn meeverzekerd, hebben voor deze verzekering dezelfde rechten en verplichtingen als uzelf. Waar 'u' of 'uw' staat in deze polisvoorwaarden, geldt die bepaling ook voor de personen die zijn meeverzekerd.

Vakantieverblijf

Een hotelkamer, appartement, (sta)caravan, tent of (recreatie)woning die *u* gebruikt voor vakantieoelinden. Een mobiel verblijf zoals een kampeerauto of een pleziervaartuig valt hier niet onder.

Verbond van Verzekeraars

Een belangenvereniging van verzekeraars. Zie ook www.verzekeraars.nl.

Verduistering

U eigent zich in strijd met het recht zaken van iemand anders toe die *u* eerst gebruikte met toestemming van die ander. Dat was op grond van een rechtsverhouding (bijvoorbeeld leen).

Vliegbewijs

Het Bewijs van Voltooiing en/of het Vaardigheidsbewijs.

Wij

De verzekering is afgesloten voor rekening en risico van Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V. Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Den Haag onder nummer 27023707. Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V. staat als aanbieder van (schade)verzekeringen geregistreerd bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V. heeft een vergunning van De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) om het schadeverzekeringsbedrijf uit te oefenen. OHRA Schadeverzekeringen is een handelsnaam van Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V. Overal waar in deze polisvoorwaarden wordt gesproken over 'OHRA', 'wij' of 'ons', wordt bedoeld "Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., handelend onder de naam OHRA Schadeverzekeringen".

Het bezoekadres van OHRA Schadeverzekeringen is:

Rijksweg West 2, 6842 BD Arnhem.

Het postadres van OHRA Schadeverzekeringen is:

Postbus 40000, 6803 LP Arnhem.

Clausuleblad

Terrorismedekking

Versie 23 november 2007

Artikel 1 / Begripsomschrijvingen

In dit clausuleblad en de daarop berustende bepalingen wordt - voor zover niet anders blijkt - verstaan onder:

1.1 Terrorisme:

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen - begaan buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest - in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

1.2 Kwaadwillige besmetting:

Het - buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest - (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in) directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

1.3 Preventieve maatregelen:

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of - indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt - de gevolgen daarvan te beperken.

1.4 Nederlandse Herverzekeringmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT):

Een door het Verbond van Verzekeraars opgerichte herverzekeringmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de in artikel 1.1, 1.2 en 1.3 omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.

1.5 Verzekeringsovereenkomsten:

- a. Overeenkomsten van schadeverzekering voor zover zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 1:1 onder "staat waar het risico is gelegen" van de Wet op het financieel toezicht betrekking hebben op in Nederland gelegen risico's.
- b. Overeenkomsten van levensverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
- c. Overeenkomsten van natura-uitvaartverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met een gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.

1.6 In Nederland toegelaten verzekeraars:

Levens-, natura-uitvaart- en schadeverzekeraars die op grond van de Wet op het financieel toezicht bevoegd zijn om in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen.

Artikel 2 / Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico

2.1

Indien en voor zover, met inachtneming van de in artikel 1.1, 1.2 en 1.3 gegeven omschrijvingen, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:

/ terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen, / handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen, hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico', geldt dat de uitkeringsplicht van de verzekeraar terzake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT, in het geval van een verzekering met vermogensopbouw vermeerderd met het bedrag van de uit hoofde van de betrokken verzekering reeds gerealiseerde vermogensopbouw.

Bij levensverzekeringen wordt het bedrag van de gerealiseerde vermogensopbouw gesteld op de krachtens de Wet op het financieel toezicht aan te houden premiereserve ten aanzien van de betrokken verzekering.

2.2

De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervoor genoemde aanspraken tot maximaal 1 miljard euro per kalenderjaar. Vorengenoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededelingwordengedaanindrielandelijkverschijnendedagbladen.

2.3

In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:

/ schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan; / gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan,

dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze overeenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle deelnemende verzekeraars zoals bedoeld in artikel 1 tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.

Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan 50 meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er tenminste een op het risicoadres is gelegen.

Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als een verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.

Artikel 3 / Uitkeringsprotocol NHT

3.1

Op de herverzekering van de verzekeraar bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Op grond van de in dit Protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan de verzekeraar te doen.

3.2

De NHT is, met in achtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend jegens verzekeraar, verzekeringnemer, verzekerden en tot uitkering gerechtigden.

3.3

Eerst nadat de NHT aan de verzekeraar heeft medegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, terzake van een vordering tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde of de tot uitkering gerechtigde op de in artikel 3.1 bedoelde uitkering terzake tegenover de verzekeraar aanspraak maken.

3.4

De herverzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 16 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van dit Clausuleblad wordt beschouwd.

Dit Clausuleblad is gedeponeerd op 23 november 2007 onder nummer 27178761 bij de Kamer van Koophandel Amsterdam.

**Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij
voor Terrorismeschaden N.V.**
Handelskade 49, Postbus 1074, 2280 CB Rijswijk

+31 (0)70 - 319 53 30
nht@vereende.nl
nht.vereende.nl

IBAN NL29ABNA0433050039
BIC ABNANL2A KvK 27178761
BTW/VAT NL.8079.68.961.B01